

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2274/20
24.7.2023. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца “Raiffeisen banka” ад, са седиштем у Београду, Ђорђа Станојевића 16, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Митић, адвокат из Ниша, Вождова 14/1, ради дуга по тужби и утврђења ништавости по противтужби, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 4377/16 од 28.5.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.7.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 4377/16 од 28.5.2018. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 4377/16 од 28.5.2018. године првим ставом изреке одбијен је као неоснован приговор стварне ненадлежности. Другим ставом изреке дозвољено је преиначење тужбе из поднеска од 24.4.2017. године. Трећим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 26.114,84 евра са законском затезном каматом и то на износ од 18.653,38 евра почев од 21.2.2017. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се утврди да је ништава одредба члана 12 уговора о оквирној линији број ... закљученог дана 17.10.2008. године између тужиоца и Предузећа за производњу, трговину и услуге “...” доо из ... Петим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 176.332,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/18...18/20) тужени је

побијао првостепену пресуду у целини. Трошкове другостепеног поступка одређено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека пресуде је јасна и сагласна разлозима датим у образложењу који су довољни и јасни и не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, односно изведених доказа и самих тих доказа, због чега се она неосновано побија указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању следи да су дана 17.10.2008. године парничне странке закључиле уговор о јемству број 521/402/08 којим се тужени обавезао да као јемац-платац за дужника “...” д.о.о. Из ... из уговора о оквирној линији број ... од 17.10.2008. године на први позив испуни пуноважну и доспелу обавезу дужника у износу и на начин како је то предвиђено уговором о оквирној линији, а као солидарни дужник.

Тужилац, као давалац кредита закључио је са предузећем “...” доо из ..., као корисником кредита уговор о оквирној линији број ... дана 17.10.2008. године, којим је одобрио и истог дана кориснику пустио у течај кредит за финансирање општих потреба предузећа, обртних средстава и издавања гаранција, највише до износа од 17.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу тужиоца на дан исплате кредита. Уговорено је да се кредит може користити у периоду од 21 месец. Одредбом члана 5 став 1 уговора уговорена је да банка на износ средстава одобреног кредита обрачунава камату по стопи од 15% на годишњем нивоу у складу са планом отплате и прегледом битних елемената кредита, који чине саставни део уговора. Ставом 2 истог члана уговора одређено је да банка у случају битних промена тржишних услова, као што су промене услова рефинансирања или повећања обавезних резерви сходно захтевима НБС или битних промена на домаћем или иностраном тржишту новца, задржава право примене променљиве каматне стопе тј. да банка може у било које време и без закључења посебног анекса до коначног измирења свих обавеза са корисником кредита по уговору, мењати висину уговорене каматне стопе из става 1 истог члана, а у складу са актима пословне политике банке, које регулишу висину и начин обрачуна каматних стопа. У случају промене каматне стопе банка о томе треба да обавести корисника кредита три дана пре почетка примене промењене каматне стопе, а корисник има право да након тога обавести банку у року од пет радних дана да промењена каматна стопа није прихватљива за њега, у ком случају ће одмах, а најкасније 30 радних дана почев од дана када му је упућено обавештење банке извршити превремену отплату кредита и свих других неизмирених износа по уговору (укључујући и трошкове раскида уколико их има) без накнаде за превремену отплату. Одредбом члана 5 став 3, 4, 5 и 6 уговора предвиђено је да се обрачун камате на стање дуга врши уз примену пропорционалне

методе, те да је корисник кредита у обавези да обрачунату камату плати банци одмах, а најкасније у року од пет дана од дана доспећа, као и да у случају да корисник кредита не измири своје обавезе о року њихове доспелости на све доспеле, а неизмирене износе банка обрачунава затезну камату у складу са актима пословне политике банке и законским одредбама, с тим да у случају да је уговорена каматна стопа виша од затезне камате, уговорена камата тече и након што корисник доспе у доцњу. Такође се одредбом члана 9 став 1 уговора корисник кредита обавезао да износ главнице одобреног кредита исплати у три једнака месечна ануитета од којих први доспева за наплату по истеку 21 месеца од дана првог коришћења оквирне линије, док се одредбом члана 10 став 1 уговора обавезао да камату плаћа месечно на крају сваког месеца и о року доспећа кредита, према каматном обрачуну који му банка достави. Одредбом члана 12 став 1 уговора корисник кредита се обавезао да банци плаћа 1,5% од износа одобреног оквира на име накнаде за обраду захтева за одобрење оквира, плативо одмах по потписивању уговора о оквирној линији, а пре првог коришћења оквирне линије, према фактури коју испоставља банка, једнократно плативо, без обзира да ли ће се оквир користити, затим 0,5% од износа одобреног оквира на име накнаде за измену уговорених услова коришћења оквирне линије и то приликом сваке измене, а уколико се измена односи на измене висине одобреног, односно уговореног максималног износа оквира, накнада од 0,5% се обрачунава у односу на новоодобрени лимит оквирне линије, затим 0,2% од износа сваке следеће прве транше кредита коју корисник повлачи, на име провизије за администрацију према фактури коју испоставља банка, једнократно пре пуштања средстава транше кредита у течај, затим 0,8% кварталне провизије за издавање сваке појединачне гаранције која се обрачунава на износ салда по свакој појединачној гаранцији, за сваки започети квартал унапред, рачунајући први дан у започетом кварталу, као цео квартал, а први дан у кварталу сматра се дан издавања гаранције и истиче деведесетог дана од датума издавања гаранције, затим 1.250,00 динара на име накнаде за измене по сваком налогу за нематеријалну измену, а повећање износа већ издате гаранције као измена подлеже провизији за издавање гаранције, као и 800,00 динара на име накнаде за случај блокаде рачуна корисника ради спровођења принудне наплате доспелих, а ненамирених потраживања банке из уговора према кориснику, при свакој таквој блокади рачуна. Одредбом члана 12 став 2 уговора корисник се обавезао да банци плати све остале накнаде и трошкове банке који могу настати у току трајања издате гаранције, као што су трошкови факса, телефона, DHL-а, SWIFT-а, а ставом 3 истог члана уговора одређено је да се накнаде плаћају у динарској противвредности девизног износа по средњем курсу банке важећем на дан плаћања, док се ставом 4 истог члана уговора корисник обавезао да провизију плати у року од 2 радна дана од дана испостављања задужења, а уколико не измири своје обавезе по основу плаћања провизије и трошкова наведених у истом члану у року њихове доспелости, на све доспеле, а неизмирене износе банка обрачунава затезну камату у складу са актима пословне политике и законским одредбама.

Дана 18.4.2013. године закључен је стечајни поступак који се против главног дужника "...” д.о.о. Из ... водио пред Привредним судом у Нишу под бројем Ст 7/2012. Стечајни дужник је брисан из регистра привредних субјеката, а у наведеном поступку тужилац је као стечајни поверилац пријавио своје потраживање из уговора о оквирној линији од 17.10.2008. године у укупном износу од 21.634 евра. Наведено потраживање је у целости признато у динарској противвредности од 2.604.431,24 динара, међутим

исто није наплаћено. Решењем Привредног суда у Нишу од 18.4.2013. године одређена је исплата поверилаца трећег исплатног реда по условима из завршне деобе и правноснажности решења о закључењу стечаја, па је тужилац као трећи по реду поверилац трећег исплатног реда по завршеној главној деоби стечајне масе дана 22.3.2013. године намирен за износ од 391,60 евра, односно у динарској противвредности за износ од 43.737,51 динар и дана 16.5.2013. године за износ од 62,20 евра, односно у динарској противвредности за износ од 6.890,31 динар. Тужилац је дана 29.11.2012. године упутио туженом као дужнику позив за испуњење доспеле обавезе у накнадном року, којим га је обавестио да су доспеле обавезе у износу од 21.633,98 евра и позвао га да наведени дуг измири. Наведени позив тужени је примио дана 3.12.2012. године.

Према налазу вештака економско-финансијске струке Душана Орлића од 15.6.2015. године, допунском налазу од 20.2.2017. године и из саслушања вештака на рочишту одржаном дана 2.2.2018. године произлази да је банка корисника оквирног кредита за период од 31.10.2008. године до 1.7.2011. године задужила за износ од 17.000 евра на име главнице, износ од 7.159,78 евра на име редовне камате, износ од 395,88 евра на име затезне камате и за износ од 34,50 евра на име трошкова опомене, а корисник кредита је у истом периоду банци платио на име камате закључно са 30.9.2009. године износ од 276.138,77 динара, односно 2.978,84 евра. Признато потраживање тужиоца у стечајном поступку над главним дужником износило је 2.604.431,24 динара, колико је на дан отварања стечаја износио дуг према тужиоцу, а исти се главном деобом стечајне масе намирио дана 22.3.2013. године за износ од 391,60 евра и дана 16.5.2013. године за износ од 62,20 евра. Корисник кредита је био у обавези да главницу отплати у три једнака месечна ануитета од по 5.666,67 евра и то дана 17.7.2010. године, дана 17.8.2010. године и дана 17.9.2010. године, па како кредит није враћен у уговореном року, то на дан доспелости 17.9.2010. године потраживање тужиоца износи 17.000 евра. Тужилац је обрачунавао редовну камату по уговореној каматној стопи од 15% на годишњем нивоу, коју није примењивао. Примењивао је пропорционални метод обрачуна, па обрачуната редовна камата за период од 17.10.2008. године до 17.9.2010. године износи 4.965,65 евра. Корисник кредита на име накнаде за опомене за плаћање због доцње у отплати главног дуга, а за период од 1.12.2008. године до 30.6.2010. године дугује укупно износ од 46,24 евра, док обрачуната затезна камата по уговореној стопи од 15% на годишњем нивоу до 17.9.2010. године износ 636,33 евра. Корисник кредита је у периоду од 1.11.2008. године до 31.12.2009. године платио укупан износ од 2.951,85 евра, па његов дуг на дан 17.9.2010. године укупно износи 19.969,37 евра, а чини га основни дуг у износу од 19.060,04 евра (главница, редовна камата и накнада за опомене) и обрачуната затезна камата у износу од 636,33 евра. На дан издавања менице 1.7.2011. године корисник кредита је дуговао укупно износ од 19.856,68 евра, који дуг чини основни дуг у износу од 19.060,04 евра (главница+редовна камата+накнада за опомене) и затезна камата обрачуната до 1.7.2011. године у износу од 796,64 евра. На дан 20.2.2017. године корисник кредита је дуговао укупно износ од 26.114,84 евра који чини основни дуг у износу од 18.656,38 евра (главница у износу од 16.596,34 евра, редовна камата у износу од 2.013,80 евра, накнада на име опомене у износу од 56,24 евра) и затезна камата обрачуната до 20.2.2017. године у износу од 7.458,46 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба члана 262, 997, 1004 став 3, 1007 став 1, 1065 и 1066 Закона о облигационим односима обавезао туженог као јемца и солидарног дужника да тужиоцу измири све доспеле уговорне обавезе главног дужника што је тужилац и овлашћен да захтева од њега, с обзиром да главни дужник као корисник кредита није испунио своју обавезу у висини утврђеној из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке. Истакнути приговор застарелости потраживања, оценио је као неоснован будући да обавеза туженог као јемца-платца застарева у истом року као и обавеза главног дужника, те како спорно потраживање тужиоца према главном дужнику проистиче из уговора о кредиту, који се закључује у складу са одредбом члана 1065 Закона о облигационим односима, то се примењује општи рок застарелости од 10 година прописан чланом 371 Закона о облигационим односима. Како је обавеза главног дужника и туженог као јемца платца (солидарног дужника) доспела дана 17.9.2010. године, а тужба поднета дана 24.12.2012. године, то застарелост потраживања није наступила, јер на дан подношења тужбе није истекао законом прописан рок застарелости.

Првостепени суд је у складу са одредбама чланова 11, 12, 15, 21 став 1, 46 став 2, 47, 50 став 1, 99 став 2, 100, 101, 103 став 1, 105 став 1 и 1065 Закона о облигационим односима разматрао пуноважност одредаба члана 5 став 2 (измена каматне стопе у складу са актима пословне политике банке) и члана 12 став 1 алинеја 1, 2, 3 и 4 уговора о оквирној линији (накнаде и провизије за обраду кредитног захтева) као претходно питање у смислу члана 12 Закона о парничном поступку, с обзиром да је њихова пуноважност од утицаја на одлуку о тужбеном захтеву, односно на висину потраживања тужиоца према туженом јемцу. Оценио је да је одредба члана 5 став 2 уговора о оквирној линији ништава јер је противна члану 46 став 2 Закона о облигационим односима. Ништава је и одредба члана 12 став 1 алинеја 1, 2, 3 и 4 наведеног уговора, с обзиром да се истом не прецизира који су то стварни трошкови обраде кредитног захтева и да корисник кредита од стране тужиоца у предуговорној фази није писаним путем упознат са наведеним трошковима њиховим исказивањем у понуди банке. Међутим, ништавост наведених одредаба уговора о кредиту за који је тужени јемчио, без утицаја је на висину потраживања тужиоца према туженом, с обзиром да тужилац током трајања уговорног односа није повећавао висину иницијално уговорене каматне стопе, а тужени на коме лежи терет доказивања у смислу одредбе члана 231 Закона о парничном поступку суду није пружио доказе на околност да је корисник кредита накнаде и провизије платио тужиоцу, као и да су исти плаћени од средстава одобреног кредита.

Одлука о камати донета је применом одредаба члана 277 став 1 и члана 324 став 1 Закона о облигационим односима почев од 21.2.2017. године, па до коначне исплате и то на досуђени део главног дуга у износу од 18.653,38 евра, будући да уговорена камата представља цену коришћења предметног кредита и заједно са износом одобреног кредита чини главни дуг корисника, па тужилац има право на затезну камату на доспеле, а неизмирене износе уговорене камате.

Одлучујући о противтужбеном захтеву првостепени суд је стао на становиште да тужени није активно легитимисан да тражи утврђење ништавости спорних одредаба

предметног уговора о оквирној линији који је закључен између тужиоца и корисника кредита - "...” д.о.о., с обзиром да тужени као јемац – платац није био уговорна страна у предметном уговору о оквирној линији, јер само уговорна страна има право да тражи ништавост уговора, односно његових одредби. Тужени јемац – платац као солидарни дужник у конкретном случају сходно одредбама члана 105 став 1 и члана 1009 Закона о облигационим односима може само у форми приговора истицати ништавост наведених одредаба уговора, што је он током поступка и учинио, а који наводи су били предмет оцене првостепеног суда као претходног питања приликом доношења одлуке о тужбеном захтеву.

Применом одредби члана 17 и 316 став 1, 2 и 3 Закона о парничном поступку првостепени суд је одбио као неоснован приговор стварне ненадлежности, јер се у конкретном случају не ради о спору између привредних субјеката нити о спору између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, а све у смислу одредбе члана 25 став 1 тачка 1 Закона о уређивању судова ("Службени гласник РС" број 116/08...108/16) - већ о спору између тужиоца, као правног лица и туженог као физичког лица, па је за суђење у таквом спору надлежан основни суд сходно одредби члана 22 став 2 Закона о уређењу судова.

У складу са чланом 199 став 2 Закона о парничном поступку првостепени суд је дозволио преиначење тужбе као из поднеска од 24.4.2017. године налазећи да је то целисходно за коначно решење односа између парничних странака, као и да поступак по преиначеној тужби неће знатно продужити трајање парнице.

Према оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право и за своју одлуку дао разлоге које у целости прихвата и другостепени суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Правилно је првостепени суд закључио да је неоснован приговор стварне ненадлежности, јер је побијаном пресудом одлучено у спору између тужиоца - привредног субјекта и туженог - физичког лица, за који је надлежан основни суд као суд опште надлежности. Стога се жалбом туженог неосновано указује да је одредбом члана 25 уговора о оквирној линији који је закључен са корисником кредита - одређена надлежност Трговинског суда у Београду, јер се стварна надлежност не може мењати пророгационим споразумом. Осим тога, уговором о јемству који је основ обавезивања туженог као јемца, уговорена је месна надлежност суда у Београду због чега се жалбом неосновано указује да је требало применити општа правила о месној надлежности према пребивалишту туженог које је у ... Осим наведеног, тужени приговор месне ненадлежности Трећег основног суда у Београду током првостепеног поступка није истицао, па се сходно члану 19 став 3 и 4 Закона о парничном поступку са успехом на исти у жалби не може позивати.

Противно наводима жалбе, правилно је првостепени суд закључио да су у конкретном случају испуњени услови прописани одредбом члана 199 Закона о парничном поступку за преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 24.4.2017. године, јер је и према оцени другостепеног суда за коначно решење односа међу

парничним странкама било целисходно дозволити преиначење повећањем тужбеног захтева у складу са налазом и мишљењем судског вештака.

Противно наводима жалбе чињенично стање је доказима изведеним сходно члану 7 став 1 и члану 228 Закона о парничном поступку у вези са чланом 229 став 2 истог закона правилно и потпуно утврђено, а изјављеном жалбом утврђено чињенично стање које од значаја како за одлуку о тужбеном и противтужбеном захтеву, резултат је правилне примене одредбе члана 8 Закона о парничном поступку које се изјављеном жалбом не доводи у сумњу. Наиме, утврђене чињенице недвосмислено произлазе из изведених доказа – јавних исправа и налаза судског вештака одговарајуће струке којима су на описани начин све одлучне чињенице за доношење правилне одлуке о постављеним захтевима правилно утврђене.

Неосновано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом доношења одлуке о тужбеном захтеву.

Наиме, током првостепеног поступка је несумњиво утврђено да је обавеза корисника кредита за коју је тужени као јемац – платац јемчио доспела дана 17.9.2010. године, а у свему у складу са одредбом члана 9 став 1 уговора о оквирној линији од 17.10.2008. године, да корисник кредита своју обавезу није испунио у целости већ само делимично у стечајном поступку за износ од 391,60 евра дана 22.3.2013. године и у износу од 62,20 евра дана 16.5.2013. године, па је правилно првостепени суд одлучио када је у смислу одредаба члана 997, 1002, 1004 став 3 и 1007 став 2 Закона о облигационим односима обавезао туженог као јемца – платца да у складу са закљученим уговором о јемству у целости испуни преостали део обавезе корисника кредита.

На основу изложеног неосновано се жалбом указује да је нејасно на основу чега је првостепени суд након отварања стечајног поступка над главним дужником дана 27.3.2012. године, наставио да обрачунава уговорену камату туженом, јер је иста према главном дужнику тада престала да тече. Тачно је да отварањем стечајног поступка према стечајном дужнику камата престаје да тече, али не и према јемцу, јер је одредбом члана 1007 став 2 Закона о облигационим односима прописано да смањење обавезе главног дужника у стечајном поступку или у поступку принудног поравнања не повлачи са собом и одговарајуће смањење јемчеве обавезе, те јемац одговара повериоцу за цео износ своје обавезе. Дакле, обавеза јемца према уговору са повериоцем је самостална и на њен обим није од утицаја смањење обима потраживања према главном дужнику због отварања стечајног поступка, што и јесте суштина јемства као средства обезбеђења наплате целокупног потраживања.

Висина потраживања тужиоца произлази из налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске струке који је дат на основу параметара за обрачун обавезе корисника кредита у складу са закључним уговором о кредиту за који је тужени јемчио, који другим доказима током првостепеног поступка, нити уз жалбу достављеним у смислу члана 372 Закона о парничном поступку, није доведен у сумњу. Стога се жалбом туженог неосновано указује да је одлука суда о висини потраживања тужиоца доказима непоткрепљена, с обзиром да је првостепени суд своју одлуку засновао на налазу

вештака (основном и допунском) који је потпуно јасан, у складу да одредбама уговора о оквирној линији као и налазима другостепеног суда у погледу начина обрачуна камате пропорционалном методом и у коме су јасно наведени износи обрачунати на име главног дуга, уговорене (кредитне) камате и законске затезне камате, а судски вештак је поводом примедба туженог дао јасно објашњење које као стручно и аргументовано првостепени суд правилно прихватио. Тужени након изјашњења судског вештака није истицао никакве примедбе на дати налаз и мишљење, нити је предложио ново вештачење, због чега жалбом не може са успехом побијати утврђено чињенично стање током првостепеног поступка које се односи на висину потраживања. Неосновани су и жалбени разлози којима се указује да налаз и мишљење вештака у погледу висине потраживања није усаглашен са признатим потраживањем тужиоца у стечајном поступку, будући да је мац – платац у складу са цитираном одредбом члана 1007 став 2 Закона о облигационим односима одговара за целокупно потраживање, а не само за онај део или у обиму признатом у стечајном поступку против главног дужника у конкретном случају корисника кредита Привредног друштва "...” д.о.о.

Према члану 400 Закона о облигационим односима ништава је одредба уговора којом се предвиђа да ће на камату када доспе за исплату, почети тећи камата, ако не буде исплаћена (став 1), али, ту забрану искључује одредба става 3 истог члана у односима из кредитног пословања банака и других банкарских организација као што је случај у овом спору. Сагласно томе за време доцње корисника кредита у отплати доспелих ануитета, банка има право на затезну камату на укупан износ ануитета од доспелости сваког појединог ануита до исплате, када је уговором предвиђено да ће се на камату када доспе на наплату зарачунати камата, а што је и предвиђено уговором о оквирној линији за коју је јемчио тужени. У конкретном случају тужилац према одредбама уговора о кредиту закљученим са Привредним друштвом "...” д.о.о. има право на законску затезну камату на износ доспелих ануитета који чине основицу неизмирене обавезе по основу главнице и редовне камате, али не и на законску затезну камату на износ обрачунате затезне камате изражане у апсолутном новчаном износу како је то правилно закључио и првостепени суд. Како је побијаном пресудом тужени обавезан да законску затезну камату исплати само на износ од 18.653,38 евра који износ чини главница у износу од 16.596,34 евра, редовна уговорена камата у износу од 2.013,80 евра и накнаде за опомену у износу од 46,24 евра, а не и законска затезна камата обрачуната до 20.2.2017. године као дана вештачења у износу од 7.458,46 евра, то се жалбом туженог неосновано побија одлука тврдњом да је тужени обавезан и на исплату законске затезне камате на углавничену доспелу, а неисплаћену затезну камату.

Противно наводима жалбе првостепени суд је имао у виду чињеницу да је против главног дужника "...” д.о.о. отворен и закључен стечајни поступак будући да је висина обавезе туженог као јемца – платца умањена за износ који је тужилац остварио у стечајном поступку, а што је утврђено налазом и мишљењем судског вештака.

Правилно је приликом обрачуна висине потраживања тужиоца према туженом обрачуната и уговорена камата у висини од 15% на годишњем нивоу како је и уговорено чланом 9 уговора о оквирној линији, будући да у смислу одредбе члана 1002 став 4 и 1065 у вези са чланом 277 став 2 и 400 став 3 Закона о облигационим односима поверилац има право на наплату уговорене камате од пуштања кредита у течај до

коначне исплате целокупног износа датог по овом основу, с тим што уколико је уговорена камата виша од стопе затезне камате предвиђене савезним законом она тече и након падања корисника кредита у доцњу.

Противно жалбеним наводима противтужбени захтев није одбијен стога што тужени није пружио доказе на околност које је стварне додатне трошкове имао приликом обраде кредитног захтева и измене услова, будући да из образложење побијане пресуде проистиче да је противтужбени захтев одбијен због недостатка активне легитимације тужиоца да тражи ништавост уговорне одредбе уговора у којој није уговорна страна – уговора о оквирној линији закљученог између тужиоца као даваоца кредита и корисника кредита “...” д.о.о.

Иако према ставу другостепеног суда, у конкретном случају тужени као јемац – платац у смислу одредбе члана 109 став 1 Закона о облигационим односима јесте заинтересовано лице и стога има право да тражи ништавост уговорне одредбе (у конкретном случају противтужбом се тражи ништавост члана 12 уговора о оквирној линији), другачији став првостепеног суда није био од утицаја на правилност одлуке којом је противтужбени захтев одбијен. Наиме, природа материјално правног односа уговорних страна налаже да у спору за утврђење ништавости како целог уговора тако и поједине одредбе истог – морају учествовати обе уговорне стране јер последице ништавости имају дејство на све сауговораче, па како у конкретном случају у спору којим је противтужбом тражена ништавост члана 12 уговора о оквирној линији, који је закључен између тужиоца и Привредног друштва “...” д.о.о. није учествовала друга уговорна страна – корисник кредита, односно његов правни следбеник у смислу одредбе члана 548 Закона о привредним друштвима (“Службени гласник РС”, бр. 36/11....109/21), то је у смислу одредбе члана 211 Закона о парничном поступку противтужбени захтев морао бити одбијен због непотпуне пасивне легитимације, а не због недостатка активне легитимације туженог јемца. Будући да ова погрешна примена материјалног права није била од утицаја на правилност донете одлуке потврђена је и одлука о противтужбеном захтеву.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима поступка чију висину је определио сагласно одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важећим у време пресуђења.

На основу изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку донета је одлука као у првом ставу изреке.

Како тужени није успео у жалбеном поступку, то је сходно члану 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку као неоснован одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа -судија
Сања Агатоновић , с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић